

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 11

Дата: 20.01.2023

Тема: Велика Британія і Франція

Мета: охарактеризувати Велику Британію і Францію в міжвоєнний період; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

Велика Британія

Під час Першої світової війни Велика Британія зазнала значних збитків, країна з кредитора перетворилась у боржника.

Наслідки війни сприяли розколу в англійському суспільстві. Одна частина прагнула до повернення старих часів, вважаючи, що відхід від традиційних англійських цінностей породив негаразди країни. Інша частина населення вважала, що після великої війни в Англії повинні утвердитися більш справедливі принципи суспільного устрою. Виразниками настроїв першої частини населення були консерватори, другої — лейбористи.

Уряд Ллойд-Джорджа поставив собі за мету швидко ліквідувати закони воєнного часу і відновити «нормальне» становище в країні, було підвищено зарплату і скорочено робочий тиждень до 40 годин. Право голосу отримали жінки, яким виповнилося 30 років. У 1921 р. було введено дев'ятирічну обов'язкову безоплатну освіту.

Уряд Ллойд-Джорджа пішов на рішучий крок, надавши у 1921 р. статус домініону своїй найстарішій колонії — Ірландії. Шість графств у Північній Ірландії з переважно протестантським населенням залишались у складі Великої Британії. Після цього офіційна назва країни стала: «Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії».

У січні 1924 р. було сформовано перший в історії країни лейбористський кабінет. Його очолив Д.-Р. Макдональд. Проте, вже в жовтні 1924 р. уряд розпустив парламент і призначив нові вибори. Проте на виборах перемогли консерватори. Новим прем'єр-міністром став С. Болдуїн.

Хоча англійська економіка не зазнала «процвітання» у 20-ті роки, як американська, в ній відбулась докорінна модернізація, котра змінила життя англійців і дозволила Англії витримати випробування Другої світової війни. Завдяки значному науковому потенціалу в Англії розроблялося і запроваджувалося багато нових технологій. Зміни в структурі економіки призвели і до змін географії промислових центрів країни. Так, якщо раніше основні промислові центри були розміщені на півночі, то тепер вони починають зміщатися на сільськогосподарський південь. Розвиток нових галузей виробництва потяг за собою зростання споживання електроенергії. Починають ставати звичними такі побутові речі, як електрочайники, електронагрівачі, електропраски, пральні машини, пілосмокти, радіо тощо. Легкові автомобілі теж перестають бути предметом розкоші.

У 1929 р. лейбористи здобули перемогу на виборах, і уряд знову сформував Макдональд.

На початку 1930 р. Велику Британію охопила економічна криза. У країні розпочалася нова хвиля страйків, демонстрацій, «голодних походів» безробітних. З метою збити соціальну напруженість й організувати адресну систему допомоги постраждалим від кризи, прийняли акт про страхування від безробіття.

Загострення соціальних проблем призвело до зростання впливу крайніх сил: комуністів і фашистів. Але вони не мали в Англії достатньої соціальної підтримки.

Після чергових парламентських виборів у 1935 р. Макдональд поступився кріслом прем'єра на користь лідера консерваторів С. Болдуїна.

У 1937 р. прем'єр-міністром призначили Невілла Чемберлена. Його уряд проводив внутрішню політику, спрямовану на збереження існуючих порядків, а в зовнішній політиці застосували принципи «умиротворення».

Франція

Перемога над Німеччиною перетворила Францію на провідну державу Європи. Але Франція втратила чверть національного багатства.

Головними у зовнішній політиці уряду Клемансо були завдання закріпити здобуту перемогу і придушити більшовизм в Росії. Уряд Клемансо заявив, що має намір оточити більшовизм «кільцем з колючого дроту, щоб завадити йому ринутися на цивілізовану Європу». Така політика мала значний відбиток на рішеннях Паризької мирної конференції, особливо на розподілі кордонів у Східній Європі.

У 1919 р. відбулися перші повесні парламентські вибори. Уперше вони проводилися за змішаною системою. Перемогу одержав «Національний блок» (праві партії), який в основу своєї передвиборної програми поставив пункт про жорстке ставлення до Німеччини і совєтської Росії. У внутрішній політиці «Національний блок» узяв курс на придушення робітничого руху і зменшення втручання держави в економічне життя.

У 1924 р. Франція вступила в період економічного піднесення. Розвивалися нові галузі виробництва — автомобільна, авіаційна, електротехнічна, радіотехнічна, хімічна. Франція перетворилася на індустріально-аграрну країну. Але головним зиском держави залишалося лихварство. Міське населення кількістю перевищило сільське.

У 1924 р. на парламентських виборах «Картель лівих» здобув перемогу. Новоутворений уряд очолив Едуард Ерріо. Першими заходами уряду стали амністія політичних в'язнів і встановлення дипломатичних відносин з сср. Внаслідок цього зростали економічні труднощі. У квітні сенат висловив недовіру урядові Ерріо, і він подав у відставку. Початок колоніальних війн у Марокко і Сирії спричинив остаточний розпад «Картелю лівих».

Після розпаду «Картелю лівих» до влади знову повернулися праві. Уряд «національної єдності» очолив Пуанкаре. Він одразу взявся за фінансове оздоровлення.

Економічна криза у Франції почалася пізніше, ніж в інших країнах, — у 1930 р. Проте вона швидко розвивалась і виявилася глибокою. Найсильніше постраждали легка промисловість і сільське господарство. Зросли інфляція та державний дефіцит. Збільшилося безробіття. Фаза депресії тривала до 1937 р., після якої почалося не піднесення, а нова криза.

Економічні проблеми загострили й політичну боротьбу. За період з 1931 р. по 1932 р. змінилося сім урядів. У 1931 р. було вбито президента П. Думера.

У травні 1932 р. відбулися парламентські вибори, на яких перемогу одержали центристські та ліві партії (радикали й соціалісти). Уряд знову сформував Ерріо, який протримався при владі до кінця року, але суттєвих реформ так і не провів. Уряд Ерріо відмовився від репарацій з Німеччини і визнав її право на озброєння. У листопаді 1932 р. між Францією та СРСР було укладено пакт про ненапад.

У 1936 р. уряд очолив Леон Блюм. У квітні 1938 р. посаду прем'єра обійняв лідер радикалів Даладье. Перед загрозою війни, що насувалася, у липні 1939 р. уряд відстрочив парламентські вибори і почав проводити термінові заходи зі зміцнення обороноздатності країни.

Наслідком політики другої половини 30-х рр. були накопичені в суспільстві втома від постійних соціально-політичних негараздів і зневіра в демократичних ідеалах.

Урок № 12

Дата: 20.01.2023

Тема: Італія

Мета: охарактеризувати Італію в міжвоєнний період; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

Італія була середньорозвинутою країною Європи. Участь у Першій світовій війні коштувала їй дуже дорого. Надії італійців на те, що мир принесе полегшення, не виправдалися. Італія стала «переможеною серед переможців».

Складне становище у державі призвело до втрати популярності традиційних партій. Усі прошарки суспільства вимагали змін.

У 1919р. виник фашистський рух, він поєднував у собі ідеї реваншизму, антикомунізму і соціальної демагогії. Фашисти сповідували ідеї підпорядкування всіх інтересів країни державі та нації. Навесні 1921 р. загопи фашистів під гаслами відновлення порядку і збереження «великої нації» почали погроми робітничих організацій. У листопаді 1921 р. фашисти об'єдналися і утворили Національну фашистську партію, на чолі якої став Б. Муссоліні (дуче — вождь).

Прихід фашистів до влади збігся з періодом економічного піднесення. Обсяг промислового виробництва зріс з 1920 р. до 1928 р. на 60%. Італія перетворилася в індустріально-аграрну країну.

Фашистам здавалось, що вони створили ідеальну модель держави. Та у 1929 р. до Італії докотилася економічна криза. На 1932 р. більшість компаній виявились збитковими. Щоб подолати кризу, Муссоліні вдався до ще жорсткішого одержавлення всіх сторін життя суспільства. Населення мобілізувалось на масові «битви за хліб». Але незважаючи на всі зусилля, відчувалась нестача фінансів, стрімко зростав державний борг, податки збільшувалися, скорочувався золотий запас. Внутрішні резерви країни були вичерпані.

Прийшовши до влади, фашисти прагнули відродити Римську імперію. Першою жертвою агресивних дій Італії стала Ефіопія, яку війська захопили в 1935-1936 рр. Агресія проти Ефіопії була засуджена провідними країнами світу (Англія, Франція, США та ін.), проти Італії запровадили економічну блокаду. У відповідь Муссоліні проголосив політику автаркії (самозабезпечення). Був обмежений імпорт. Купувати іноземні товари вважалося недостойним. Поступово Італія досягла позитивного сальдо у зовнішній торгівлі.

На хвилі патріотичного піднесення 9 травня 1936 р. Італію проголосили імперією. Дуче вимагав «підняти на імперський рівень все національне життя країни». Аби прищепити молоді фашистські ідеали, створювалися масові молодіжні організації. Насаджувався культ особи Муссоліні. Почалася шалена підготовка до війни: армія збільшувалась чисельно, нарощувався випуск озброєнь. Імперські устремління вкрай виснажили економіку Італії. Стало зрозумілим, що фашистська модернізація країни провалилася. Становище в країні не поліпшувалось.

Прагнення до переділу світу швидко привело Італію до зближення з нацистською Німеччиною та Японією, незважаючи на певні суперечки щодо Австрії та Балкан. До того ж, будучи першим фашистом, Муссоліні не хотів поступатися цією роллю «вискочці» Гітлеру. Але вже перша агресія проти Ефіопії довела, що без Німеччини Італія не здатна здійснити жодної серйозної акції. У 1937 р. Італія приєдналася до Антикомінтернівського пакту, а 1939 р. Італія та Німеччина уклали між собою «Сталевий пакт». У квітні 1939 р.

Італія захопила Албанію, а 1940 р. вступила у Другу світову війну на боці Німеччини. Вступ у війну прискорив крах фашизму в Італії.

Питання для самоперевірки:

1. Чи можна британське суспільство 20-30-х рр. вважати демократичним?
2. Як економічна криза у Франції позначилася на її економічному й політичному розвитку?
3. Які причини виникнення фашизму в Італії?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми

Рекомендована література: підручник по Всесвітній історії (рівень стандарту). 10 клас. Гісем О. В.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Полянський П. Б.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Щупак І. Я.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Ладиченко Т. В.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00